

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

Zasady oceniania z biologii zostały opracowane na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 373 z późn. zm.);
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej z dnia 14 lutego 2017r. (Dz. U. z 2021r. poz. 1533 z późn. zm.)
4. Statutu Szkoły Podstawowej Nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku
5. Wewnętrznych Zasad Oceniania Szkoły Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

ZASADY OGÓLNE

Przedmiotowe Zasady Oceniania mają na celu:

- 1) bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- 2) zaznajomienie ucznia z poziomem jego osiągnięć oraz motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 3) dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

CELE EDUKACYJNE / CELE KSZTAŁCENIA

1. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych.
2. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń; wnioskowanie w oparciu o ich wyniki.
3. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych.
4. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych.
5. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.
6. Postawa wobec przyrody i środowiska.

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE:

1. Wiedza

- a) znajomość podstawowych zjawisk i procesów biologicznych zachodzących w wybranych organizmach i w środowisku;
- b) rozumienie i posługiwanie się podstawową terminologią biologiczną;
- c) zrozumienie i zapamiętywanie wiadomości zdobytych podczas lekcji i nauki własnej;
- d) zilustrowanie i wyjaśnienie wiadomości na odpowiednich przykładach.

2. Umiejętności

- a) umiejętność opisywania, porządkowania i rozpoznawania organizmów ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rodzimych;
- b) przedstawianie i wyjaśnianie zależności między organizmem a środowiskiem (wyjaśnianie budowy, funkcji i związków przyczynowo - skutkowych w świecie istot żywych);
- c) umiejętność wykorzystywania różnorodnych źródeł i metod pozyskiwania informacji;
- d) odczytywanie, analizowanie, interpretowanie i przetwarzanie informacji tekstowych, graficznych liczbowych;
- e) planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz prostych doświadczeń biologicznych;

- f) określanie warunków doświadczenia (rozdzielanie próby kontrolnej i badawczej), analizowanie wyników i formułowanie wniosków;
- g) rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych (interpretowanie informacji i wyjaśnianie zależności przyczynowo- skutkowych między zjawiskami, formułowanie wniosków; przedstawianie opinii i argumentów związanych z omawianymi zagadnieniami biologicznymi);
- h) stosowanie zasad profilaktyki i higieny w celu ochrony oraz podniesienia jakości życia człowieka; analizowanie związku między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznawanie sytuacji wymagających konsultacji lekarskiej; uzasadnianie znaczenia krwiodawstwa i transplantacji narządów;
- i) prezentowanie postawy szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych oraz uzasadnianie konieczności ochrony przyrody;
- j) dostrzeganie ograniczoności zasobów naturalnych oraz konieczności ich racjonalnego użytkowania i ochrony;
- k) opisywanie i prezentowanie postawy i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody (dokonywanie oceny stanu środowiska, dostrzeganie zmian, którym ono podlega);
- l) stosunek do przedmiotu
 - aktywność na zajęciach , praca w grupach i własny wkład pracy;
 - udział w konkursach;
 - wykonanie dodatkowych prac (referaty, prace projektowe, prezentacje multimedialne);
 - prowadzenie zeszytu przedmiotowego (systematyczność, poprawność zapisu, odrabianie zadań domowych, ogólna estetyka).

WYMAGANIA PROGRAMOWE / KRYTERIA OCENY Z BIOLOGII

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej;
- Samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia;
- Biegłe posługuje się zdobytą wiedzą w praktyce;
- Potrafi stosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej;
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- Samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował zdecydowaną większość wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową;
- Poprawnie stosuje wiadomości,
- Samodzielnie wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Opanował umiejętności i wiadomości w stopniu zadowalającym;
- Z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej , ale te braki nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy biologii w ciągu dalszej nauki;
- Wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności z przedmiotu, a braki w wiadomościach i umiejętnościach nie pozwalają na dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- Nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela

- Wykazuje bierną postawę na lekcji.

Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim w szkole podstawowej otrzymują z matematyki celującą roczną (śródroczną) ocenę klasyfikacyjną.

Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim bądź laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu, albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z matematyki otrzymuje z tego przedmiotu celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

A/ sprawdziany – po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej i poprzedzone powtórzeniem. W przypadkach niezależnych od ucznia (choroba, sprawy rodzinne), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni lub uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w szkole.

B/ kartkówki - obejmują maksymalnie materiał z trzech jednostek lekcyjnych i nie muszą być zapowiedziane.

Nauczyciel ma obowiązek zwrócić sprawdzone prace klasowe, sprawdziany, testy i kartkówki w terminie do dwóch tygodni roboczych. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń otrzymuje do wglądu podczas zajęć dydaktycznych. Rodzice mogą otrzymać pisemne prace kontrolne do wglądu podczas zebrań lub innych osobistych kontaktów z nauczycielem. Prac pisemnych nie wydaje się rodzicom do domu oraz nie wykonuje się ich kopii.

C/ odpowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

D/ prace domowe – dotyczą omawianych partii materiału, sprawdzane są na bieżąco, oceniane wg uznania nauczyciela.

E/ prace dodatkowe (prezentacje, projekty, doświadczenia, prace długoterminowe, modele, albumy) – dotyczą omawianych partii materiału lub wykraczają poza program. Ocenie podlega: poprawność merytoryczna, samodzielność wykonania. Kryteria uzgodnione z uczniami.

F/ zaangażowanie i praca na lekcji, aktywność – oceniane jest na bieżąco i z bieżącego materiału.

G/ praca w grupie – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy

H/ udział i znaczące sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

I/ wpływ na ocenę ma również postawa ucznia wobec przedmiotu, odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć.

Przy ocenianiu stosuje się następujący przelicznik procentowy:

100%	-	95%	-	celująca
94%	-	85%	-	bardzo dobra
84%	-	75%	-	dobra
74%	-	50%	-	dostateczna

49%	-	30%	-	dopuszczająca
29%	-	0%	-	niedostateczna

Dodatkowe symbole używane przy ocenie

- „+” – zaangażowanie i praca na lekcji, krótka praca domowa, krótka odpowiedź ustna
 - trzy plusy - ocena bardzo dobra; pięć plusów – ocena celująca
- „bz” - brak pracy domowej, zgłoszone na początku lekcji
- „np” – nieprzygotowanie do lekcji zgłoszone na początku zajęć.

Zasady zgłaszania nieprzygotowania do lekcji

Uczeń może zgłosić brak pracy domowej lub brak obowiązkowego wyposażenia (podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy) dwa razy w ciągu semestru (jeden raz gdy przedmiot występuje tylko raz w tygodniu). Nieprzygotowanie odnotowane jest wpisem do Librusa: „np.” Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek i lekcji powtórzeniowych. Brak przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją.

Zasady poprawiania ocen

Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna, uczeń może poprawić jednorazowo każdy sprawdzian, z którego otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą. Przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Otrzymana przy poprawie ocena wpisana jest do dziennika.

Jeżeli z pracy klasowej uczeń uzyska ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, to ma możliwość zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w ciągu dwóch tygodni. Oceny z kartkówek, prac domowych i odpowiedzi nie można poprawiać. Uzasadnienie: uczeń powinien pracować systematycznie. Sprawdziany zawierają materiał programowy sprawdzony podczas kartkówek, prac domowych i odpowiedzi – poprawa pracy klasowej świadczy o opanowaniu materiału z działu.

Nie ocenia się ucznia w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

Sposób ustalenia oceny śródrocznej i rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, lecz ustalana jest na podstawie średniej ważonej. Ocena ta uwzględnia wszystkie oceny cząstkowe za poszczególne umiejętności ucznia.

1. Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:

- sprawdziany- **waga 3**
- kartkówki, odpowiedź ustna - **waga 2**
- prace domowe, zaangażowanie i aktywność na lekcji i poza nią, praca w grupie, praca długoterminowa, prace dodatkowe, - **waga 1**

Średnia ważona, obliczana wg poniższego wzoru, jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej.

		Średnia ważona	Ocena
			$1,6 < W \leq 2,6$
$W = \frac{\text{Suma iloczynów (ocena } \times \text{ waga)}}{\text{Suma wag}}$		$2,6 < W \leq 3,6$	dostateczny
		$3,6 < W \leq 4,6$	dobry
		$4,6 < W \leq 5,6$	bardzo dobry

		$W > 5,6$	celujący	
--	--	-----------	----------	--

2. Ocena roczna wyliczana jest jako średnia ważona ocen wynikających z ocen uzyskanych w I i II semestrze – zaokrąglona do liczby całkowitej.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i osiągnięciach

- zapoznanie uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania w pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego,
- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne omawiane są w czasie zajęć,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne są do wglądu dla ucznia i rodzica,
- prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,
- prace ucznia udostępniane są rodzicom w czasie zebrań, konsultacji i indywidualnych spotkań,
- o uzyskanych przez ucznia ocenach i jego zachowaniu rodzic jest informowany poprzez dziennik elektroniczny, na zebraniach, w czasie konsultacji lub indywidualnych spotkań.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii zostały opracowane przez nauczycieli zespołu matematyczno - przyrodniczego.